

Kaupunginhallitus 31.08.2026

Täydentävä lausunto kansallisen ennallistamissuunnitelman luonnoksesta

Valmistelijat / lisätiedot:
Lähteenmäki Tia

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus antaa ympäristöministeriölle liitteenä olevan täydentävän lausunnon kansallisen ennallistamissuunnitelman luonnoksesta.

Käsittely

Päätös

Selostus

Ympäristöministeriö on pyytänyt Espoon kaupungilta lausuntoa kansallisen ennallistamissuunnitelman luonnoksesta. Lausunnot on pyydetty 27.8.2026 mennessä. Linkki lausuntopyyntöön:

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=29771194-e7c9-44fb-b396-27ecfc9ca0cb>.

Espoon kaupunki on jättänyt lausunnon kansallisen ennallistamissuunnitelmaluonnoksen kaupunkiympäristöartiklaan liittyen 7.7.2026 ympäristöministeriön kirjaamoon.

Tämä lausunto täydentää Espoon kaupungin lausuntoa muiden artiklojen osalta. Espoo on saanut lausunnon toimittamiselle lisääkää Ympäristöministeriöltä 4.9.saakka.

Taustaa:

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus luonnon ennallistamisesta (EU) 2024/1991 julkaistiin 29.7.2024 ja se astui voimaan 18.8.2024. EU:n ennallistamisasetus toimeenpanee EU:n biodiversiteettistrategiaa ja pyrkii osaltaan pysäyttämään luontokadon etenemisen. Asetuksen toimeenpanoa varten jäsenmaat laativat kansalliset ennallistamissuunnitelmat ja toteuttavat tarvittavat esiselvitykset ja vaikutusarviot niiden ennallistamistoimenpiteiden määrittämiseksi, jotka ovat tarpeen asetuksen 4–13 artiklassa säädettyjen ennallistamistavoitteiden saavuttamiseksi sekä unionin yleisten tavoitteiden saavuttamisen edistämiseksi ottaen huomioon uusin tieteellinen näyttö.

Suunnitelman ensimmäinen luonnosversio on toimitettava EU:n komissiolle syyskuun 1. päivään mennessä. Sen perusteella käynnistyvät keskustelut EU-komission kanssa suunnitelman tavoitteista, toimenpiteistä ja rahoituksesta. Suunnitelma tullaan vielä päivittämään mm. komission palautteen perusteella ennen lopullisen version toimittamista komissiolle syyskuuhun 2027 mennessä eli seuraavan hallituskauden alussa.

Tiivistelmä täydentävästä lausunnosta:

Espoon kaupunki pitää EU:n ennallistamisasetuksen ja kansallisen ennallistamissuunnitelman tavoitteita erittäin tärkeinä luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi. Kaupungin omat tavoitteet, kuten Luontoviisas Espoo -tiekartan mukainen luonnon kokonaisuheikentymättömyyden tavoittelu, tukevat ennallistamisasetuksen päämääriä.

Lausunnossa korostetaan, että luonnon monimuotoisuuden heikkenemisen pysäyttäminen edellyttää riittävän kunnianhimoisia toimia kaikilla ennallistamisasetuksen osa-alueilla. Tietopohjan vahvistamista pidetään keskeisenä tavoitteiden saavuttamisen kannalta.

Meri- ja vesiekosysteemien ennallistamisessa Espoo tukee tavoitetta ennallistaa kaikki heikentyneessä tilassa olevat meriluontotyytit vuoteen 2050 mennessä. Tärkeimpiä keinoja ovat ravinnekuormituksen vähentäminen ja valuma-aluekohtainen suunnittelu. Jokiekosysteemien osalta Espoo kannattaa vaellusesteiden poistamista ja luonnollisen kytkeytyneisyyden palauttamista.

Pölyttäjien suojelussa Espoo pitää tärkeänä niittyverkostojen, perinneympäristöjen ja muiden avoimien elinympäristöjen säilyttämistä sekä kehittämistä. Myös tienvarsien niittokäytäntöjä tulisi kehittää pölyttäjien ja uhanalaisten lajien tarpeet huomioiden.

Metsäekosysteemien ennallistamisessa kaupunki tukee Helmi- ja METSO-ohjelmien jatkamista sekä luonnon monimuotoisuutta tukevien metsänkäsittelymenetelmien kehittämistä. Lisäksi tarvitaan osaamisen vahvistamista ja riittäviä kannustimia maanomistajille. Espoo korostaa myös kuntien lähimetsien erityisluonteen huomioimista

Yhteenvetona Espoo tukee ennallistamissuunnitelman tavoitteita vahvasti, mutta painottaa kunnianhimoisten tavoitteiden, riittävän rahoituksen, vahvan tietopohjan, tehokkaan informaatio-ohjauksen sekä eri toimijoiden yhteistyön merkitystä onnistuneen toimeenpanon varmistamisessa.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 17.08.2026 § 257

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi liitteenä olevan ympäristöministeriölle laaditun lausunnon kansallisesta ennallistamissuunnitelmaluonnoksesta.

Käsittely

Cederlöf poistui esteellisenä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi (Hallintolaki 28 § 1 mom 7) -kohta).

Nevanlinna Partasen kannattamana teki seuraavan palautusehdotuksen: "Tämänhetkisessä muodossaan lausunto käsittelee vain yhtä pientä osaa ennallistamisen piiriin kuuluvista laajoista kokonaisuuksista, eli lausunto on toisin sanoen puutteellinen. Lausunnossa ei käsitellä esimerkiksi soiden ja metsäisten elinympäristöjen ennallistamista, eikä perinnebiotooppien, arvokkaiden lintuvesien, lampien ja kosteikkojen ennallistamista. Lausunnossa ei myöskään mainita Espoon tavoitetta luonnon kokonaisheikentymättömyydestä, joka liittyy läheisesti myös ennallistamiseen. Nämä olisi arvokasta saada mukaan lausuntoon. Esitän, että mikäli lausunnon laatimiselle on mahdollista saada lisää aikaa, sitä haetaan ja asia palautetaan uuteen valmisteluun. Mikäli lisää aikaa ei saada, tämä lausunto jää voimaan."

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Nevanlinnan ehdollista palautusta koskeva ehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska palautusta koskevaa ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen yksimielisesti hyväksyneen sen.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että

1

asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi siten, että lausunnon antamiselle haetaan lisää aikaa,

2

mikäli lisää aikaa ei ole mahdollista saada, esittelijän ehdotus hyväksytään yksimielisesti.

Päätöshistoria

Liitteet

- 1 Täydentävä lausunto kansallisen ennallistamissuunnitelman luonnoksesta

Oheismateriaali

- Ympäristöministeriön lausuntopyyntö Suomen ennallistamissuunnitelmaluonnoksesta, VN_25123_2024-YM-313
- 1.7.26 Ennallistamissuunnitelman yhteenveto
- Espoon lausunto ennallistamissuunnitelman kaupunkiympäristöosiosta

Tiedoksi